

Til lovforslag nr. L 87

Folketinget 2023-24

Betænkning afgivet af Udvalget for Landdistrikter og Øer den 17. januar 2024

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om testcentre for store vindmøller ved Høvsøre og Østerild

(Mulighed for færre, men højere vindmøller ved Testcenter Høvsøre)

[af ministeren for byer og landdistrikter (Morten Dahlin)]

1. Ændringsforslag

Der er stillet 8 ændringsforslag til lovforslaget, herunder om deling af lovforslaget. Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 1-4. Ministeren for byer og landdistrikter har stillet ændringsforslag nr. 5-8.

2. Indstillinger

Et *flertal* i udvalget (S, V, SF, LA, KF og RV) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af ministeren for byer og landdistrikter til det udelte lovforslag stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* i udvalget (DD) vil stemme for ændringsforslag nr. 1 om deling af lovforslaget. Mindretallet indstiller de under A og B nævnte lovforslag til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme for de til de under A og B nævnte lovforslag stillede ændringsforslag. Hvis ændringsforslag nr. 1 om deling af lovforslaget forkastes, vil mindretallet stemme imod lovforslaget, men for de af ministeren for byer og landdistrikter til det udelte lovforslag stillede ændringsforslag.

Et *andet mindretal* i udvalget (EL og ALT) vil stemme for ændringsforslag nr. 1 om deling af lovforslaget. Mindretallet indstiller de under A og B nævnte lovforslag til *vedtagelse* med de til de under A og B nævnte lovforslag stillede ændringsforslag. Hvis ændringsforslag nr. 1 om deling af lovforslaget forkastes, vil mindretallet stemme for lovforslaget og de af ministeren for byer og landdistrikter til det udelte lovforslag stillede ændringsforslag.

Et *tredje mindretal* i udvalget (DF) vil stemme for ændringsforslag nr. 1 om deling af lovforslaget. Mindretallet indstiller det under A nævnte lovforslag til *vedtagelse* med det til det under A nævnte lovforslag stillede ændringsforslag. Mindretallet indstiller det under B nævnte lovforslag til *forkastelse* ved 3. behandling. Hvis ændringsforslag nr. 1

om deling af lovforslaget forkastes, vil mindretallet stemme imod lovforslaget, men for de af ministeren for byer og landdistrikter til det udelte lovforslag stillede ændringsforslag.

Et *fjerde mindretal* i udvalget (Kim Edberg Andersen, UFG) vil ved 3. behandling redegøre for sin stilling til lovforslaget. Mindretallet vil ved 2. behandling af lovforslaget redegøre for sin stilling til de stillede ændringsforslag.

Siumut, Inuit Ataqatigiit, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ved betækningsafgivelsen ikke medlemmer i udvalget og dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske bemærkninger i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

3. Politiske bemærkninger

Enhedslisten

Enhedslistens medlem af udvalget bemærker, at EL støtter lovforslaget, da EL finder det vigtigt, at der fortsat er testpladser, så vindmølleindustrien kan afprøve ny teknik på land.

Enhedslisten støtter ministerens ændringsforslag nr. 6, idet EL lægger vægt på, at dispensationsmulighederne kun kan anvendes, hvis de berørte borgere accepterer det.

Højere vindmøller gør det sværere at finde testpladser på land, og EL er imod, hvis et kommende tredje testcenter placeres tæt ved Vadehavet. EL mener, at det bør afklares, om testpladser på havet kan være en god placering for 450 m høje møller.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Af et *mindretal* (DF), tiltrådt af et *mindretal* (DD, EL og ALT):

a

Ændringsforslag om deling af lovforslaget

1) Lovforslaget deles i to lovforslag med følgende titler og indhold:

A. »Forslag til lov om ændring af lov om testcentre for store vindmøller ved Høvsøre og Østerild (Mulighed for færre, men højere vindmøller ved Testcenter Høvsøre)« omfattende § 1, nr. 1-17 og 19-23, § 3, stk. 1, og bilag 1-3.

B. »Forslag til lov om ændring af lov om testcentre for store vindmøller ved Høvsøre og Østerild og ligningsloven (Mulighed for testcenterbonus)« omfattende § 1, nr. 18, § 2 og § 3, stk. 2.

[Forslag om deling af lovforslaget]

b

Ændringsforslag til det under A nævnte lovforslag

Til § 3

2) I *stk. 1* udgår », jf. dog *stk. 2*«.

[Konsekvens af ændringsforslag om deling af lovforslaget]

c

Ændringsforslag til det under B nævnte lovforslag

Til § 3

3) I *stk. 2, 1. pkt.*, ændres »ikrafttrædelse af lovens § 1, nr. 18« til: »lovens ikrafttræden«.

[Konsekvens af ændringsforslag om deling af lovforslaget]

4) I *stk. 2, 2. pkt.*, ændres »bestemmelsen« til: »§ 21 i lov om testcentre for store vindmøller ved Høvsøre og Østerild som affattet ved denne lovs § 1, nr. 18,«.

[Konsekvens af ændringsforslag om deling af lovforslaget]

Af *ministeren for byer og landdistrikter*, tiltrådt af et *flertal* (S, V, SF, M, LA, KF og RV):

d

Ændringsforslag til det udelte lovforslag

Til titlen

5) Efter »Østerild« indsættes: »og ligningsloven«.

[Lovteknisk rettelse]

Til § 1

6) Efter nr. 5 indsættes:

»01. Efter § 13 indsættes:

»§ 13 a. Ministeren for byer og landdistrikter kan i særlige tilfælde tillade, at der på testcentrenes standpladser opstilles vindmøller, der er placeret nærmere nabobeboelse end fire gange møllens totalhøjde.

§ 13 b. Ministeren for byer og landdistrikter kan for testcentre i særlige tilfælde dispensere fra støjgrænser i regler om støj fra vindmøller.««

[Mulighed for undtagelse fra afstandskrav og støjregler]

7) I *nr. 18* ændres i *den indledende tekst* »før overskriften for § 22« til: »i *kapitel 4*«.

[Lovteknisk rettelse vedrørende bestemmelsens placering]

Til § 2

8) I det under *nr. 1* foreslåede § 7 R, *stk. 2*, indsættes efter »§ 21«: », *stk. 3*,«.

[Lovteknisk rettelse vedrørende præcisering af henvisning]

Bemærkninger

Til nr. 1

Det foreslås, at lovforslaget deles i to lovforslag.

Den ene del (A) omfatter alle lovforslagets bestemmelser, der er nødvendige for anlæg og drift af Testcenter Høvsøre med plads til fem vindmøller af op til 275 m's højde, men med undtagelse af regler om testcenterbonus.

Den anden del (B) omfatter lovforslagets bestemmelser om testcenterbonus og om skattefritagelse af bonussen.

Til nr. 2-4

Der er tale om konsekvensændringer som følge af ændringsforslag nr. 1 om deling af lovforslaget.

Til nr. 5

Da ligningsloven foreslås ændret med lovforslagets § 2, skal ligningsloven også fremgå af lovforslagets titel. Der er tale om en lovteknisk rettelse.

Til nr. 6

Det følger af § 2, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 923 af 6. september 2019 om planlægning for og tilladelse til opstilling af vindmøller, at der ikke må gives tilladelse efter planloven til vindmøller nærmere nabobeboelse end fire gange møllens totalhøjde. Bekendtgørelsen vedrører tilladelser efter planloven, hvilket ikke er forudsat ved opstilling af vindmøller på de nationale vindmølle-testcentre.

Testcenterloven indeholder ikke i dag lovbestemmelser om, at vindmøller, der opstilles på de nationale vindmølle-testcentre ved Østerild og Høvsøre, skal overholde det afstandskrav, der følger af ovennævnte bekendtgørelse.

Det er dog en forudsætning i testcenterloven, at afstandskravet overholdes. Der henvises herved f.eks. til bemærkningerne til lovens § 3 og § 8, der blev nyaffattet ved lov nr. 705 af 8. juni 2018 om ændring af lov om et testcenter for store vindmøller ved Østerild (Udvidelse af vindmølle-testcentrene ved Høvsøre og Østerild), hvor der bestemmes højdebegrænsninger på vindmøller, der opstilles på en række standpladser ved både Testcenter Østerild og

Testcenter Høvsøre af hensyn til afstandskravet på fire gange totalhøjden til nærmeste nabobeboelse, jf. Folketingstidende 2017-18, tillæg A, L 198 som fremsat, side 40 og 43. Det er derfor By-, Land- og Kirkeministeriets vurdering, at det vil forudsætte ny regulering, hvis afstandskravet skal kunne fraviges.

Der foreslås en ny § 13 a, hvorefter ministeren for byer og landdistrikter i særlige tilfælde kan tillade, at der på testcentrenes standpladser opstilles vindmøller, der er placeret nærmere nabobeboelse end fire gange møllens totalhøjde.

Den foreslåede bestemmelse vil indebære, at ministeren for byer og landdistrikter kan meddele tilladelse til, at afstandskravet til nabobeboelse på fire gange møllehøjden fraviges. Et afstandskrav, der ellers ville være en forudsætning for opstilling af vindmøller.

Tilladelsen vil skulle meddeles til den driftsansvarlige, der er DTU, og der vil alene kunne meddeles tilladelse efter inddragelse af ejerne og beboerne i de boliger, der er beliggende inden for fire gange møllehøjden på den vindmølle, der påtænkes opstillet. Der vil i medfør af bestemmelsen alene kunne meddeles tilladelse, hvis beboerne i de pågældende boliger har accepteret dette.

Der vil efter bestemmelsen alene kunne meddeles tilladelse i særlige tilfælde. Ved vurderingen af, om der foreligger særlige tilfælde, vil det skulle indgå, hvor stor en fravigelse af afstandskravet, der er tale om. Derudover vil det skulle indgå, om der blandt beboerne i de boliger, der er beliggende inden for fire gange møllehøjden, er et ønske om at blive boende på ejendommen trods fravigelsen, og beboernes forhold i øvrigt vil skulle indgå, herunder beboerens tilknytning til ejendommen.

Der vil med hjemmel i bestemmelsen kunne gives tilladelse til en begrænset fravigelse af afstandskravet, hvorved forstås, at der kan gives tilladelse til at opstille en vindmølle på en standplads, der i et nærmere fastsat omfang overskrider afstandskravet, men hvor der eventuelt fastholdes en højdebegrænsning på den pågældende standplads. Hvis en vindmølle på en standplads på grund af afstandskravet således er begrænset til at kunne være 190 m høj, men hvor standpladsen potentielt vil kunne rumme vindmøller af op til 275 m's højde, vil der med hjemmel i bestemmelsen kunne gives tilladelse til, at der opstilles en vindmølle på op til 250 m's højde, hvis f.eks. forholdene til naboboligerne taler for, at afstandskravet ikke skal fraviges i dets helhed.

En tilladelse til fravigelse vil i udgangspunktet være tidsbegrænset, så den alene gives for den periode, hvor beboerne i den bolig, som afstandskravet fraviges for, bebor den pågældende ejendom.

En konsekvens af, at afstandskravet fraviges, vil være, at det ikke vil være nødvendigt at nedlægge boliger af hensyn til dette krav, for at der kan opsættes vindmøller på testcenteret, der ellers ville overskride afstandskravet. De berørte beboere forbeholder sig retten til at lade sig ekspropriere på et senere tidspunkt. Når en tidsbegrænset tilladelse til fravigelse af afstandskravet udløber, vil kravet genindtræde. Dette vil kunne aktualisere et behov for ekspropriation af de boliger, der er beliggende inden for afstandskravet på fire gange møllehøjden.

Vindmøller på de nationale vindmølletestcentre skal overholde de støjkrav, der følger af bekendtgørelse nr. 135 af 7. februar 2019 om støj fra vindmøller.

Det følger af bekendtgørelsens § 4, stk. 1, at den samlede støjbelastning fra vindmøller ikke må overstige 39 dB (ved 8 m/s) og 37 dB (ved 6 m/s) for områder til støjfølsom arealanvendelse og 44 dB (ved 8 m/s) og 42 dB (ved 6 m/s) for beboelse i det åbne land.

Efter bekendtgørelsens § 4, stk. 2, må den samlede lavfrekvente støj fra vindmøller indendørs i beboelse i det åbne land eller indendørs i områder til støjfølsom arealanvendelse ikke overstige 20 dB ved en vindhastighed på 8 m/s og 6 m/s. Grænseværdierne gælder ikke for vindmølle ejerens beboelse, jf. bekendtgørelsens § 4, stk. 3.

Bekendtgørelsen indeholder ikke regler om dispensation. Det bemærkes dog, at miljøministeren i 2012 gav en dispensation fra vindmøllebekendtgørelsens støjgrænser for en enkelt bolig i forbindelse med etableringen af testcenter Østerild, hvor der var særlige personlige omstændigheder for en beboer i en eksproprieret bolig.

Der foreslås en ny § 13 b til testcenterloven, hvorefter ministeren for byer og landdistrikter for testcentrene i særlige tilfælde kan dispensere fra støjgrænser i regler om støj fra vindmøller.

Den foreslåede bestemmelse vil indebære, at ministeren for byer og landdistrikter kan meddele dispensation fra de støjgrænser, der følger af bekendtgørelse nr. 135 af 7. februar 2019 om støj fra vindmøller og senere bekendtgørelser, der måtte erstatte denne.

Tilladelsen vil skulle meddeles til den driftsansvarlige, der er DTU, og der vil alene kunne meddeles tilladelse efter inddragelse af ejerne og beboerne af de boliger, hvor støjgrænserne vurderes at blive overskredet ved et fuldt udbygget testcenter. Det vil for den foreslåede tilpasning af Testcenter Høvsøre dreje sig om ejendommene, der er beliggende på adresserne Vråvej 12 og Vråvej 18 i Lemvig Kommune.

Der vil i medfør af bestemmelsen alene kunne meddeles dispensation, hvis beboerne i de boliger, som støjgrænser ikke vil kunne overholdes for, har accepteret dette.

Det vil efter bestemmelsen alene kunne meddeles dispensation i særlige tilfælde. Ved vurderingen af, om der foreligger særlige tilfælde, vil det skulle indgå, om der er tale om en begrænset overskridelse af støjgrænserne. Derudover vil det skulle indgå, om der blandt beboerne er et ønske om at blive boende på ejendommen, selv om støjgrænserne måtte blive overskredet, og beboernes forhold i øvrigt vil skulle indgå, herunder beboerens tilknytning til ejendommen.

En dispensation vil i udgangspunktet være tidsbegrænset, så den alene gives for den periode, hvor beboerne i den bolig, som støjgrænserne fraviges for, bebor den pågældende ejendom. De berørte beboere forbeholder sig retten til at lade sig ekspropriere på et senere tidspunkt. Når en tidsbegrænset dispensation fra støjgrænserne udløber, vil disse igen skulle overholdes. Dette vil kunne aktualisere et behov for ekspropriation af de boliger, hvor støjgrænserne vurderes at blive overskredet ved et fuldt udbygget testcenter.

Kommunalbestyrelsen vil også skulle tage højde for en meddelt dispensation i forbindelse med tilsynet med testcenterets overholdelse af bekendtgørelsen, jf. bekendtgørelsens § 11, stk. 1.

Til nr. 7

Det foreslås, at indledningen til nr. 18 ændres, så det kommer til at fremgå, at den foreslåede § 21 indsættes efter § 20 i lovens kapitel 4. Den foreslåede ændring indebærer, at bestemmelsen vil blive indsat i slutningen af kapitel 4 i stedet for starten af kapitel 5. Ændringen er af lovteknisk karakter.

Til nr. 8

Med den foreslåede ændring præciseres det, at testcenterbonussen vil blive fastsat i regler udstedt med hjemmel i det foreslåede § 21, stk. 3. Ændringen er af lovteknisk karakter.

5. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 29. november 2023 og var til 1. behandling den 7. december 2023. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Udvalget for Landdistrikter og Øer.

Oversigt over lovforslagets sagsforløb og dokumenter

Lovforslaget og dokumenterne i forbindelse med udvalgsbehandlingen kan læses under lovforslaget på Folketingets hjemmeside www.ft.dk.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 3 møder.

Høringssvar

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og den daværende minister for landdistrik-

ter sendte den 23. juni 2023 dette udkast til udvalget, jf. ULØ alm. del – bilag 102, folketingsåret 2022-23, 2. samling. Den 29. november 2023 sendte ministeren for byer og landdistrikter høringssvarene og et høringssnotat til udvalget.

Teknisk gennemgang

Udvalget for Landdistrikter og Øer afholdt den 6. december 2023 en teknisk gennemgang af lovforslaget med ministeren for byer og landdistrikter. Der henvises til bilag 3.

Studietur

Udvalget for Landdistrikter og Øer afholdt den 12. januar 2024 en studietur til Testcenter Havsøre og Fjaltring, jf. bilag 7.

Bilag

Under udvalgsarbejdet er der omdelt 10 bilag på lovforslaget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har under udvalgsarbejdet modtaget 1 skriftlig henvendelse om lovforslaget, som ministeren for byer og landdistrikter har kommenteret over for udvalget.

Spørgsmål

Udvalget har under udvalgsarbejdet stillet 24 spørgsmål til ministeren for byer og landdistrikter til skriftlig besvarelse. Ministeren har besvaret spørgsmål nr. 1-15. Udvalget forventer, at ministeren vil besvare de resterende spørgsmål inden 2. behandling af lovforslaget.

Birgitte Vind (S) Anders Kronborg (S) Kim Aas (S) Kasper Roug (S) Kris Jensen Skriver (S) nfm. Per Husted (S)

Sara Emil Baaring (S) Simon Kollerup (S) Lea Wermelin (S) Hans Christian Schmidt (V) Erling Bonnesen (V)

Peter Juel-Jensen (V) Anni Matthiesen (V) Charlotte Bagge Hansen (M) Henrik Frandsen (M) Susie Jessen (DD) fmd.

Inger Støjberg (DD) Jens Meilvang (LA) Carsten Bach (LA) Niels Flemming Hansen (KF) Lise Bertelsen (KF)

Kim Edberg Andersen (UFG) Mikkel Bjørn (DF) Karina Lorentzen Dehnhardt (SF) Theresa Berg Andersen (SF)

Charlotte Broman Mølbæk (SF) Jette Gottlieb (EL) Zenia Stampe (RV) Christina Olumeko (ALT)

Siumut, Inuit Ataqatigiit, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Socialdemokratiet (S)	50	Radikale Venstre (RV)	7
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	23	Dansk Folkeparti (DF)	7
Socialistisk Folkeparti (SF)	15	Alternativet (ALT)	5
Moderaterne (M)	15	Siumut (SIU)	1
Danmarksdemokraterne – Inger Støjberg (DD)	14	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Liberal Alliance (LA)	14	Sambandsflokkurin (SP)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	10	Javnaðarflokkurin (JF)	1

Enhedslisten (EL)

9

Uden for folketingsgrupperne (UFG)

6